

Vlaams
Parlement

ingediend op **1055** (2016-2017) – Nr. 1
19 januari 2017 (2016-2017)

Verslag van de gedachtewisseling

namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media
uitgebracht door Caroline Bastiaens en Yamila Idrissi

over de afslanking van de provincies
en het regionale cultuur- en jeugdbeleid

Samenstelling van de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media:

Voorzitter: Bart Caron.

Vaste leden:

Cathy Coudyser, Marius Meremans, Ann Soete, Wilfried Vandaele, Miranda Van Eetvelde, Herman Wynants;

Caroline Bastiaens, Karin Brouwers, Sabine de Bethune, Joris Poschet;

Lionel Bajart, Jean-Jacques De Gucht;

Yamila Idrissi, Katia Segers;

Bart Caron.

Plaatsvervangers:

Kathleen Krekels, Bart Nevens, Ludo Van Campenhout, Karl Vanlouwe, Manuela Van Werde, Peter Wouters;

Cindy Franssen, Tinne Rombouts, Koen Van den Heuvel, Johan Verstreken;

Rik Daems, Francesco Vanderjeugd;

Bert Moyaers, Tine Soens;

Imade Annouri.

INHOUD

1. Toelichting door minister Sven Gatz	4
2. Bespreking.....	9
2.1. Yamila Idrissi	9
2.2. Bert Moyaers	10
2.3. Jean-Jacques De Gucht	10
2.4. Marius Meremans	11
2.5. Jan Durnez	12
2.6. Bart Caron	12
2.7. Cathy Coudyser	14
2.8. Caroline Bastiaens.....	15
3. Antwoorden van minister Sven Gatz.....	16
Gebruikte afkortingen	21
Bijlage: zie dossierpagina op www.vlaamsparlement.be	

Op 8 december 2016 organiseerde de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media een gedachtewisseling over de afslanking van de provincies en het regionale cultuur- en jeugdbeleid met Sven Gatz, Vlaams minister van Cultuur, Media, Jeugd en Brussel. De presentatie is terug te vinden als bijlage op de [dossierpagina](#) van dit verslag op www.vlaamsparlement.be.

1. Toelichting door minister Sven Gatz

Minister *Sven Gatz* brengt een stand van zaken met betrekking tot de overdracht van een aantal provinciale bevoegdheden inzake cultuur. Hij gaat meer in detail in op het onderwerp en hoopt de inbreng van de commissieleden te kunnen meenemen.

Het Vlaamse regeerakkoord legt de afslanking van de provincies vast. Deze blijven bevoegd voor grondgebonden zaken. Het ontwerp van decreet houdende de vernieuwde taakstelling en gewijzigde financiering van de provincies is goedgekeurd op 9 november 2016 (*Parl.St.* VI.Parl. 2015-16, nr. 880/1).

De oefening is eerder begonnen met het opmaken van inventarissen door de provincies. Er is tevens een juridische basis gecreëerd voor de overdracht van rechten en plichten, van de roerende en de onroerende goederen en het personeel.

Minister *Sven Gatz* laat een overzicht zien van de procesevolutie (zie powerpoint-presentatie in bijlage). Het kaderdecreet is goedgekeurd. De bevoegdheden Welzijn en Sport behelzen eveneens persoonsgebonden aangelegenheden, maar staan voor een veel minder grote financiële massa dan Cultuur en Jeugd. Er zijn twee richtingen aangegeven om de overheveling naar te oriënteren: lokaal of Vlaams. Bij lokale overname van een provinciale instelling gebeurt de financiële regeling rechtstreeks via het Gemeentefonds.

De provinciale instellingen zoals musea zijn eenvoudig om af te bakenen, maar de provinciale taken en bevoegdheden zijn moeilijker om over te nemen. De minister denkt daarbij bijvoorbeeld aan het streekgerichte bibliotheekbeleid en de ondersteuning van jong artistiek talent.

De minister somt een aantal principes voor de overdracht op. De sector mag zo weinig mogelijk hinder ondervinden van de overdracht. De overdracht van het personeel van de provincies moet zo ordelijk mogelijk verlopen. De realisaties die de provincies hebben opgezet met positieve effecten, moeten worden voortgezet. Om deze zaken te bewerkstelligen is er nauw overleg met de sector en de betrokkenen nodig. Een gedeelte kan worden geïmplementeerd in bestaande Vlaamse decreten. Een ander deel zal worden opgevangen via het ontwerp van regionaal decreet.

In termen van de financiële stromen, neemt men als ijkpunt de jaarrekeningen van 2014 uit het BBC-traject van de provincies. Dit is een vrij stabiel beginpunt dat garanties moet bieden om het beste te verwezenlijken voor de over te dragen initiatieven en deelsectoren.

De financiële stromen zijn op te delen in vier lijnen. Een eerste behelst de exploitatie en de budgetten voor provinciale instellingen, de taken en het bijhorende personeel. Een tweede betreft de investeringen in de periode tussen 2011 en 2015. Er zijn ten derde ook een aantal niet-toewijsbare kosten, van backoffice en overheaddiensten ten aanzien van bepaalde initiatieven tot personeelsinzet, ICT enzovoort. Daarvoor is er een verdeelsleutel toegepast. In de beleidsdomeinen Welzijn en Sport is een bepaald bedrag voorgehouden per personeelslid, een zogenaamde rugzak. Voor Jeugd en Cultuur wordt een

algemene benadering gehanteerd. Ten vierde is er ook nog het financiële luik voor de kost van het overzetten van data van het provinciale bibliotheeksysteem naar het aangemaakte systeem.

Eenzelfde oefening gebeurde voor het domein Jeugd. De bedragen zijn daar iets kleiner. Om een overeenkomst te bereiken over de bedragen op basis van de subjectieve noden van een overname en de objectieve discussie over wat er precies wordt overgenomen, was wel enige tijd nodig.

Bij de overname van de taken en bevoegdheden wil de minister zo veel mogelijk continueren en waarborgen bieden. Van de minister wordt verwacht dat hij een beleid uittekent en dat er in voldoende middelen worden voorzien.

Er is een eigen transitieteam binnen het Agentschap Binnenlands Bestuur. Het is de bedoeling dat de algemene coördinatie door minister Liesbeth Homans gebeurt. Er is een politieke stuurgroep met de kabinetten, de VVP en de VVSG, en een ambtelijke stuurgroep met de leidinggevende ambtenaren, de griffiers en de secretarissen. Daarnaast zijn er ook technische werkgroepen en transitieteams per bevoegde minister.

Voor Cultuur en Jeugd is Frederik Beernaert als projectleider aangesteld. Het dossier is niet eenvoudig en werd opgedeeld in een aantal deelprojecten. Er bestaan een overkoepelende stuurgroep en zes inhoudelijke werkgroepen binnen de administratie, aangevuld met personeel uit de provincies. Daarnaast is er een reflectiegroep met De Ambrassade, de FOV, het Forum voor Amateurkunsten, oKo, VVC, het OCE en de VVBAD als overkoepelende structuren. Daarnaast is er regelmatig overleg met VVSG en VVP. Ze leveren feedback en zorgen voor de informatieopdracht ten aanzien van het veld.

De minister geeft uitleg bij de zes inhoudelijke werkgroepen. De eerste projectlijn betreft het personeel. De pensioenpijler behoort volledig tot de bevoegdheids-sfeer van minister Liesbeth Homans. Er wordt bekeken wat de verschuiving betekent voor de standplaats en de plek in het organogram van het bijkomende personeel.

De tweede projectlijn, met name het beleid en de regelgeving, omvat de subsidieregelingen.

Het budget en de overgangsmaatregelen – de derde projectlijn – zijn meegegeven in macrogetallen, maar moeten tot in de kleinste bestedingen worden uitgesplitst. De rekening moet kloppen voor de overheid en voor de organisaties die de middelen ontvangen. Er wordt in overgangsmaatregelen voorzien.

De vierde projectlijn behelst de instellingen en de vraag hoe die trajecten het best kunnen worden aangestuurd in de overheveling naar Vlaanderen. Ook de opvolging van trajecten van instellingen die naar de lokale overheden gaan, komt aan bod.

Onder de vijfde projectlijn zitten ICT en infrastructuur.

De zesde projectlijn behandelt een optimale en transparante communicatie ten aanzien van zowel de binnenste als de buitenste cirkel, de betrokken personeelsleden en het brede werkveld.

Aan de tweede, derde en vierde projectlijn wordt intussen volop gewerkt, met de zesde is men doorlopend bezig. De overdracht van het personeel en de gebouwen zal zo snel en optimaal mogelijk gebeuren, maar de minister waarschuwt dat

zoiets niet op luttele tijd rond is. Soms zijn er ruime overgangsmaatregelen nodig.

De minister overloopt de instellingen die rechtstreeks naar de Vlaamse Gemeenschap worden overgeheveld. Het Roger Raveelmuseum komt integraal over – de collectie, het personeel en de gebouwen. Het perspectief is goed. Men zoekt naar samenwerkingsmogelijkheden met andere musea. Een regionale samenwerking die al vrij goed loopt, is die met het Museum van Deinze en de Leiestreek en er is ook nog het museum Dhondt-Dhaenens. Er is ook interesse vanuit het Museum voor Schone Kunsten Gent.

Mu.ZEE is het huis met mooie inhoud in Oostende en het bijhorende Permekemuseum in Jabbeke. Het beheer werd gedeeld door de provincie West-Vlaanderen en de stad Oostende. De Vlaamse overheid neemt het aandeel van de provincie over. Er zijn goede voorbereidingen met de staf van het KMSKA in de zoektocht naar de beste synergie.

Voor de collectie Bulskampveld was het in eerste instantie niet duidelijk wat er met de site moest gebeuren. Er is een oplossing gevonden door een aantal elementen over te dragen en het beheer in opdracht te geven aan het Centrum Agrarische Geschiedenis, dat vooral bezig is met inventarisatie. Eenmaal die afgelopen is, zal duidelijk zijn wat de toekomst van Bulskampveld en de collectie is.

Wat betreft het Architectuurarchief Provincie Antwerpen waren er al vrij goede samenwerkingsverbanden met het Vlaams Architectuurinstituut. Dit moet nog meer worden aangescherpt in de samenwerkingsovereenkomst met het VAI. De minister noemt het zonder meer een win-winsituatie.

Z33 is een iets complexer gegeven. Het behelst het huis voor actuele kunst en het tentoonstellingsbeleid in Hasselt op de site van het begijnhof. De Vlaamse overheid neemt het over en kijkt in goede verstandhouding met de provincie hoe de nieuwbouw kan worden gerealiseerd. Tegelijk zijn er artistieke uitdagingen om Z33 verder te laten evolueren. De minister houdt de details van het Limburgplan voor Cultuur nog even stil. Z33 staat centraal en er is een groeiende samenwerking tussen Hasselt en Genk met betrekking tot Z33. Andere Limburgse steden zijn vragende partij om het ook verder in de provincie meer uitstraling te geven. Er wordt bekeken hoe Z33 een rol kan spelen in het kader van andere elementen van het Limburgplan. De minister komt er bij een volgende gelegenheid op terug, alsook op wat er met de initiatieven uit de projectenpot van het Kunstendecreet gebeurt.

Het Lijsternest noemt de minister een pareltje, dat tegelijk een museum en een schrijversresidentie is. De Vlaamse overheid neemt dit over. Het is de bedoeling de concrete werking operationeel te maken en te houden binnen het kader van het Vlaams Fonds voor de Letteren of het Letterenhuis. Het is zaak een evenwicht te vinden tussen de schrijversresidentie en de museale positie van het Lijsternest.

Het Provinciaal Museum Emile Verhaeren wordt uitgebaat door een vzw. Er is provinciale, gemeentelijke en private participatie. De Vlaamse overheid neemt het provinciale aandeel over en zorgt mee voor de goede bewaring van de collectie. Ze staat tevens in voor de werkingssubsidie en kijkt hoe de vzw zo goed mogelijk kan evolueren.

Het jeugdverblijfcentrum Hanenbos kent een relatief eenvoudige overdracht. Het zou worden ondergebracht onder de vleugels van de Algemene Dienst voor

Jeugdtoerisme. De minister beoogt de best mogelijke synergie met het nabijgelegen vormingscentrum Destelheide.

De minister overloopt de instellingen die worden overgenomen door lokale overheden.

Een aantal zaken vergen nog werk. Over Be-Part lopen al enige tijd gesprekken tussen Waregem en Kortrijk om de toekomst uit te stippelen. Er is een pre-consensus over een gezamenlijk beheer. Voorlopig lijkt het meest logische dat de inhoudelijke werking van Be-Part op het Buda-eiland in Kortrijk komt en dat er een werking van kunst voor kinderen en jongeren in Waregem komt. De minister kan zich in deze visie wel vinden maar acht het niet goed dat een vrij kleine instelling wordt uitgesmeerd over twee steden.

De Provinciale Erfgoedbibliotheek Westflandrica (Tolhuis) zou worden overgenomen door Kortrijk. Men wil ervoor zorgen dat de collectie zo goed mogelijk wordt ondergebracht. Waar dat precies gebeurt, maakt voor de minister op zich niet zoveel uit.

Het Schrijvershuis Antoon Van Wilderode wordt overgedragen aan Moerbeke.

Het Gallo-Romeins Museum ligt de mensen in Limburg na aan het hart. Met Tongeren wordt bekeken hoe dat op de beste wijze overgenomen kan worden.

Voor de Provinciale Bibliotheek Limburg geldt dezelfde procedure, maar dan met de stad Hasselt die ze zal overnemen.

Het Provinciaal Cultuurcentrum Caermersklooster raadt de minister iedereen ten stelligste aan voor een bezoek. Dat komt in handen van de stad Gent.

Er is de cluster van drie zeker niet onbelangrijke musea: het ModeMuseum, het Museum voor Edelsmeedkunst, Juwelen en Diamanten dat als DIVA zal bekendstaan en het Fotomuseum. Ze komen tijdelijk in een stichting terecht. Antwerpen treft de voorbereidingen voor de overname.

De Arenbergschouwburg wordt ook aan de stad Antwerpen overgedragen, net als DE Studio waarin Villanella vzw haar uitvalsbasis heeft.

De minister belicht de huidige taken en bevoegdheden van de provincies en wil dat de nieuwe beleidslijnen de overname ervan kunnen garanderen.

Binnen Cultuur was het streekgerichte bibliotheekbeleid een sterke provinciale pijler. Men is aan het overschakelen naar het Vlaams eengemaakte bibliotheek-systeem. Daarbij gaat men ervan uit dat er tegen de zomer van 2017 één partner zal zijn die het systeem moet garanderen en verzorgen en meteen ook de provinciale systemen één maakt. Een andere vraag draait rond het consulent-schap dat verschillende provincies organiseerden om in regionale platformen de bibliotheeksamenwerking te bevorderen. De minister vertrouwt erop dat op de reeds gangbare goede praktijken kan worden voortgebouwd.

Een hele reeks organisaties binnen het sociaal-culturele werk, de professionele kunsten en circusorganisaties worden mee door de provincies ondersteund. Dit is in grote mate projectmatig. Soms zijn er nominatim subsidies. Er is een grondige analyse gemaakt. Daarnaast zijn er nog wedstrijden en prijzen. De minister bekijkt hoe die op de beste manier over te nemen zijn.

Naast het streekgerichte bibliotheekbeleid, de algemene cultuurprojecten en de prijzen en wedstrijden, is er nog het regionale cultureelerfgoedbeleid. Dit kan in

grote mate aansluiten bij de discussie over het nieuwe ontwerp van decreet betreffende het culturele erfgoed. Het consultantschap in bepaalde provincies moet degelijk worden verankerd in de erfgoedgemeenschappen binnen het nieuwe ontwerp van decreet. Het doel is de samenwerking te bevorderen.

De provincie nam tevens initiatieven ten behoeve van jong artistiek talent, zowel in de jeugdcultuur als voor wat de semiprofessionele kunstenaars betreft.

Voor de bevoegdheid Jeugd is er heel wat gebeurd met betrekking tot de doelgroepsspecifieke verenigingen via het decreet Bovenlokaal Jeugdwerk en het netwerk Jeugdwerk voor Allen. Er golden twee beleidsaccenten: jongeren en kinderen met een beperking en jongeren en kinderen met minder kansen. Er is een inclusief beleid gevoerd en het coachen en het stimuleren van netwerken vormden een sleutel. Een aantal elementen op provinciaal niveau had ook een directe link met het Vlaamse Jeugd- en Kinderrechtenbeleid, zij het flankerend.

De minister gaat verder in op het toekomstige beleid en de krachtlijnen. De notie van een warme overdracht acht hij van groot belang. Dit impliceert een streven naar maximale continuïteit, hoewel niet alles bij het oude zal blijven op termijn. Er zullen gaandeweg stappen worden gezet naar een licht gewijzigd beleid, dat onder de noemer van het regionale beleid zal vallen. Er komen overgangsmaatregelen en er wordt rekening gehouden met de goede praktijken. Ook de doelstellingen van het beleid blijven behouden. Men wil proberen deze zaken in decreten op te nemen die al bestaan of nieuw ingevoerd worden. Het betreft een ontwerp van decreet regionaal cultuurbeleid en een ontwerp van decreet regionaal jeugdbeleid die het gros overnemen.

De ontwerpen van decreet worden in het voorjaar van 2017 opgestart. Ook de communicatie met de sector kan dan doorgaan, zodat de betrokkenen weten wat ze moeten doen en bij wie hun dossier verder wordt behandeld opdat ze in 2018 op continuïteit kunnen rekenen. In 2018 zou dan alles een tijdlang bij het oude blijven en intussen kunnen een aantal zaken ondergebracht worden in het nieuwe ontwerp van decreet. Dit krijgt pas een volle uitwerking in 2019.

Welke criteria worden gehanteerd om de selectie te maken in wie wat doet en welke kerntaken van de provincies kunnen worden opgenomen? Soms gaat het om praktische aspecten. Voor het overnemen van bijvoorbeeld Buren bij Kunstenaars in West-Vlaanderen is nog niet duidelijk wie dit moet begeleiden. Er wordt onderzocht of dit ook in de bovenbouw mee kan worden overgenomen. Men zou dat kunnen organiseren vanuit de centrale administratie in Brussel, maar die afstand is letterlijk en figuurlijk te groot. De minister meent dat het aangewezen is dat er meer actoren op het terrein kunnen zijn, en dat telkens met de nodige mensen en middelen. De minister poogt daarop een zicht te krijgen. Het betreft ook het consultantschap van het erfgoed en de bibliotheken. Ook het organiseren van wedstrijden wordt nog een boeiend traject. In West-Vlaanderen is deze traditie zeer levend, maar het is zaak om te weten hoe die zich verhoudt tot prijzen en wedstrijden in de rest van Vlaanderen.

De coördinatie van de platformwerking in Limburg zal mee in het Limburgplan aan bod komen. BoekStart situeert zich in Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen en Limburg. Het kent al een dermate dekking dat men het wil doortrekken naar Vlaams-Brabant en Antwerpen.

Een ander element is de semiprofessionele doorgroeifase. Dit doelt op het feit dat de provincie vaak een goede broeikas bood voor jong talent dat nog net niet professioneel aan kunsten deed. Het bepaalde mee of ze al dan niet konden doorbreken op het nationale toneel. Dit aspect wil de minister zeker meenemen.

Tegelijk wil de Vlaamse Regering zoals in alle domeinen de planlast en de beoordelingsprocedures niet zwaarder maken dan nodig.

De krachtlijnen voor de bevoegdheid Jeugd behelzen in eerste instantie het doorzetten van wat de provincies al deden inzake de werkingen voor maatschappelijk kwetsbare kinderen en jongeren en het jeugdwerk voor kinderen en jongeren met een handicap. De jeugthuizen worden eraan gekoppeld omdat Vlaanderen al zowat zeventig bovenlokale projecten telt en zo al op dat terrein treedt. Deze krachtlijnen worden ondergebracht in het decreet. Er zal een onderscheid gemaakt worden in werkingssubsidies en projectsubsidies.

De minister vindt het Jeugdwerk voor Allen belangrijk aangezien het sterk inzet op kwetsbare kinderen en jongeren en kinderen en jongeren met een handicap. Er was ook nog bijkomend flankerend beleid vanuit de provincies ten aanzien van die groepen. Hij bekijkt hoe men daarop kan blijven inzetten. De jeugdbouwenbouw wordt daarin een belangrijke sleutel. Ook daar werkt men liever decentraal.

De minister besluit dat men al een goede evolutie heeft doorgemaakt en stelt dat de gesprekken met alle betrokken partners lopen en doorgaan in het voorjaar van 2017. Eind januari wil de minister ver gevorderd zijn en meer duidelijkheid hebben over de projecten die nog in een grijze zone zitten.

2. Bespreking

2.1. Yamila Idrissi

Yamila Idrissi is blij dat er eindelijk enige materie is om zich over te buigen. Ze werd lang in het ongewisse gehouden, maar begrijpt dat de minister zich eerder terughoudend opstelde inzake concrete dossiers tot er een totaalbeeld zou zijn.

Ze vindt dat de minister terecht uitgaat van een aantal belangrijke principes met name de zorg en het beperken van de hinder. Ze merkt echter op dat dit jammerlijk laat komt. De mensen die werkzaam zijn op het terrein en bij de provincies leven al geruime tijd in een situatie van onrust, onzekerheid en onduidelijkheid. Ze is verheugd te horen dat ook de minister dat als een bekommernis ervaart.

De minister stelt dat er bij de provincies een bedrag zit van 63,219 miljoen euro. Een deel daarvan gaat naar de gemeenten, een deel naar Vlaanderen, naargelang de verdeling. Ze vraagt onder welke begrotingspost de middelen worden overgenomen. Wordt dit voor de gemeenten geregeld via het Gemeentefonds of via een ander fonds? Worden de middelen dan ook geoormerkt? Dit zou kunnen voorkomen dat er telkens opnieuw onrust ontstaat. Worden de middelen die naar Vlaanderen overgaan specifiek aan de projecten gekoppeld of kan Vlaanderen nadien beslissen dat ze aan iets anders besteed moeten worden?

De projectstructuur Cultuur en Jeugd werkt met zes deelprojecten en een reflectiegroep. Per 1 oktober 2016 is Frederik Beernaert aangesteld als projectleider. Zijn de andere teams en de reflectiegroep al samengesteld? Hoe vaak komen die teams en de reflectiegroep samen? Wie is er in de reflectiegroep vertegenwoordigd naast de afgevaardigden van de koepels? Yamila Idrissi ziet daar de provincies of de VVP niet in vertegenwoordigd. Is het de bedoeling dat de reflectiegroep echt zijn stempel kan drukken op bijvoorbeeld een pakket maatregelen of krijgen ze louter informatie? Kunnen ze aan remediëring werken waar nodig? Wie leidt het projectteam en het transitieteam? Wie is daarin vertegenwoordigd?

Er is ook een projectlijn over het personeel en de minister heeft onderstreept dat er geen taboes zijn. Het personeel kan, maar moet niet van Brussel naar het lokale niveau. Wordt er rekening gehouden met de buitendiensten? De mensen die in de provincies werken, kennen de streek en de regio het beste.

Een aantal instellingen wordt overgedragen aan Vlaanderen. Voor Mu.ZEE is er sprake van een sterke synergie met het KMSKA, terwijl de collectie en de presentatie in Oostende blijven. Ze vraagt meer uitleg bij deze synergie. Op welke basis zal er worden gekozen voor het KMSKA of het M HKA?

De beleidsbrief bevat een hele reeks beleidsmaatregelen. Ze vraagt naar de timing en naar de samenhang. Alles is gekoppeld aan de overdracht van de bevoegdheden.

Yamila Idrissi verneemt ook verder niets over het ontwerp van decreet over het regionale cultuurbeleid. Toch is dit in de hele operatie van belang. Het ontwerp van decreet moet immers de provinciale taken en bevoegdheden omvatten. De krachtlijnen zijn onder meer het implementeren en het ondersteunen van een streekgerichte bibliotheekwerking, het uitwerken van een regiogericht kunsten- en erfgoedbeleid en het ondersteunen van bovenlokale en regiogerichte semiprofessionele initiatieven en organisaties. Wat is de timing voor het ontwerp van decreet en waarom laat het op zich wachten?

Tot slot vraagt ze om hoorzittingen te organiseren over het thema.

2.2. Bert Moyaers

Bert Moyaers had liever de presentatie vooraf kunnen inkijken om de bespreking beter voor te bereiden. Wat betreft Z33 en Limburg heeft de minister enkele penseeltrekken weergegeven. Cultuur ligt er gevoelig. Bert Moyaers vraagt hoe de taskforce samengesteld is. Staat deze louter in voor de uitbouw van Z33 of is het de bedoeling dat het centrum het kunstenlandschap in Limburg coördineert, ondersteunt en verder uitwerkt? Wat zal de relatie zijn tussen het bestuur van Z33 en het globale beheer van het Limburgse cultuurlandschap?

Heel wat provincies beschikken over uitgebreide uitleendiensten. Blijft de uitleendienst op dezelfde plek gehuisvest en blijft deze werken volgens de gekende formules?

In het kader van het lokale cultuurbeleid is het voor Bert Moyaers cruciaal dat cultuur bij de mensen wordt gebracht. Naast tijd en interesse, kan ook de kostprijs een belangrijke drempel zijn voor cultuurparticipatie. De UiTPAS is daarin een sleutel, maar in Limburg maakt alleen Maasmechelen ervan gebruik. Welke acties zal de minister ondernemen om een verdere uitrol van de pas te realiseren? Hij herinnert de minister eraan dat deze zich met het Vlaams Actieplan Armoedebestrijding ter zake heeft geëngageerd.

2.3. Jean-Jacques De Gucht

Jean-Jacques De Gucht dankt de minister voor zijn toelichting bij de vooropgestelde overdracht van het personeel, de roerende en de onroerende goederen en de rechten en de verplichtingen. Hij heeft hierbij nog een aantal vragen. Zijn er gevallen waarin de provincie eigenaar blijft van de gebouwen? Hoe gaat men daarmee om? Wat is de impact daarvan?

Men vreest ook dat bij de overdracht van provinciale middelen naar het Vlaamse niveau er zich een concentratie zal voordoen in de Vlaamse ruit. Hoe ziet de minister dat?

De provinciale opcentiemen vallen weg. Dit wordt gecompenseerd door een tussenkomst vanuit Vlaanderen. Voor het bepalen van een bedrag wordt Antwerpen als maatstaf genomen. Welk effect heeft dit op de andere provincies?

De geprefereerde partner voor Mu.ZEE is het KMSKA. Welke rol zal het M HKA daarin spelen? Beide instellingen kijken naar Mu.ZEE door een andere bril. Is er een samenwerking tussen beide? Hoe kan Vlaanderen de samenwerking rond de hedendaagse kunst in diverse collecties en instellingen optimaliseren? Hoe komt men tot een programma dat aansluit in plaats van overlapt?

Jean-Jacques De Gucht pleit ervoor om te blijven werken aan een samenwerking tussen de diverse beleidsniveaus in België. Brussel is deel van Vlaanderen, zeker op cultureel vlak. Verdere samenwerking met bijvoorbeeld het schitterende museum in Elsene is volgens hem echt aangewezen. Bovendien acht hij het tijd dat wat in federale kelders zit, het daglicht ziet. Hoe kan in die zin beter worden samengewerkt?

2.4. Marius Meremans

Marius Meremans wijst erop dat de bespreking gaat over het globaal overdragen van provinciale taken. Hij meent dat de specifieke vragen over Limburg beantwoord kunnen worden in het kader van een vraag om uitleg over dat onderwerp.

Het traject bleek een heksentoer. Hij uit zijn appreciatie voor het vele werk. Er is een wirwar aan initiatieven, projecten en subsidies vanuit de provincies, soms projectmatig en soms op naam. Het is niet altijd duidelijk hoe de keuze om een organisatie al dan niet te subsidiëren wordt gemaakt. De doelstelling is transparantie. Het moet duidelijk zijn waarom een subsidie wordt toegekend. Het kader is een regionale visie op cultuur. De tekorten, de hiaten, het overschot en wat er bezig is, moeten gekend zijn. Afslanken is het doel.

Bij een aantal werkingen zoals het bibliotheekbeleid, het aanmoedigen van nieuw talent en de projectmatige ondersteuning van cultuur, zijn er al regionale samenwerkingsverbanden in Vlaanderen, zij het niet overal. Een aantal werkt zeer goed, zoals in het Waasland, het Meetjesland en de regio Dendermonde waar er een aantal los van elkaar opererende werkingen in elkaar geschoven kunnen worden. Kunnen de bedoelde samenwerkingsverbanden die dicht bij hun regio staan en kennis van zaken hebben, niet een aantal van die werkingen overnemen? Marius Meremans begrijpt dat dit niet overal evident is en dat het tijd vergt. Een samenwerking tussen gemeenten lijkt hem een logische stap in de richting van een integraal cultuurbeleid vanuit de regio.

Voor een aantal andere initiatieven zoals de wedstrijden vraagt Marius Meremans zich af of de grote middenveldorganisaties, eventueel mits een aanpassing van de beheersovereenkomst, niet in staat zijn om zaken over te nemen. Als zij dat aankunnen, moet Vlaanderen het niet doen. Deze organisaties kunnen eigen accenten leggen.

Wat de bevoegdheid Jeugd betreft, ziet Marius Meremans dat de jeugdsector ondersteuning blijft genieten. De initiatieven met betrekking tot kwetsbare jongeren en het Jeugdwerk voor Allen worden geïntegreerd. De provincies waren daar goed in. Het moet worden doorgezet en opgevolgd.

De tenten van de provincie Vlaams-Brabant worden overgenomen door Vlaanderen. De verdere centralisatie is een goede zaak. Op deze manier heeft men een beter zicht op wat er beschikbaar is. De overdracht gebeurt best ruim

voor de aanvang van het zomerseizoen. Hij vraagt een stand van zaken van de overdracht.

2.5. Jan Durnez

Jan Durnez doet geen uitspraken over het bestuurskundige model. Hij waardeert de inspanningen van de minister om stap voor stap oplossingen te zoeken binnen deze complexe opdracht.

Buren bij Kunstenaars is een initiatief uit de grensoverschrijdende samenwerking. Jan Durnez raadt aan om dit dan ook daar een plaats te geven. Er zijn twee Europese groeperingen voor territoriale samenwerking die dat grensgebied beslaan. Hij meent dat Westflandrica thuishoort in het rijke provinciale archief in Brugge, dat in een eigen gebouw zit en waar veel gelijkaardige stukken te vinden zijn.

2.6. Bart Caron

Bart Caron maakt eerst een paar algemene opmerkingen. De voorliggende thematiek gaat volgens hem uit van een bestuurlijke constructiefout. Die constructiefout wordt tot principe verheven. Het betreft een regionaal cultuurbeleid dat centraal wordt gevoerd. Of decentraal, maar dan niet op corresponderende niveaus tussen het actieterrein van het jeugd- of cultureel initiatief in kwestie en de bestuurlijke context die moet oordelen. Hij beseft dat dit ook niet zal veranderen.

Er gebeuren overhevelingen die intellectueel goed zitten, maar ook die intellectueel totaal niet kloppen. Hij stelt dat Dommelhof in Neerpelt en de Warande in Turnhout voorbeelden zijn van de intellectuele disfunctionaliteit van de hele operatie.

Op één punt is Bart Caron het helemaal eens met Marius Meremans: een regionaal gericht beleid telt twee facetten. Tussen regio's zijn er gelijklopende zaken, zoals het streekgerichte bibliotheekbeleid en de bibliotheekportalen. Er is echter geen regionaal cultuurbeleid te voeren als men geen regionale verschillen erkent. Dit kan dan beter centraal. Een regionaal cultuurbeleid veronderstelt normaal andere accenten in verschillende onderdelen van Vlaanderen. Die stoelen dan op kenmerken, initiatieven en initiatiefnemers in die regio's. Dat vindt hij een zeer belangrijk uitgangspunt in de discussie en hij ziet dat graag behouden in het proces van besluitvorming. Men moet zich de vraag durven stellen of bepaalde facetten spelen, zonder daarom een nieuw provinciaal cultuurbeleid uit te vinden. Buren bij Kunstenaars is een West-Vlaams initiatief. Moet dit dan per se in Limburg? Hij vindt van niet, omdat Limburg zijn eigen valabele en succesvolle elementen heeft. Dat behelst volgens hem een echt regionaal cultuurbeleid. Het hoeft noch de provinciale noch de Vlaamse schaal te omvatten en het is de facto bovenlokaal. De provincies zijn volgens hem ooit aan cultuurbeleid beginnen doen om juist de lacunes op te vangen.

Zitten de collecties die provinciale initiatieven, zoals de musea, bezitten mee in de overdracht? Blijven ze eigendom van de provincie? Wie verzekert en betaalt die?

Er ontbreekt een luik. Het decreet Lokaal Cultuurbeleid omvat een hoofdstuk over intergemeentelijke samenwerking. Het decreet had steeds tot doel de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden rond het cultuuraanbod en cultuurcommunicatie te promoten. Een twaalfstal zijn er intussen ingestapt. Daarnaast zijn er gelijkaardige werkingen die niet in het decreet stappen. Het zijn belangrijke structuren die al een formeel kader hebben en die subsidie ontvangen van de

Vlaamse overheid en doorgaans niet van de provincies. Bart Caron noemt ze bevoorrechte partijen om een regionaal cultuurbeleid verder vorm te geven en stelt dat men die moet verdisconteren. Zij zijn ook professioneel actief inzake cultuurspreiding. De A-cultuurcentra en een deel van de B-cultuurcentra zijn ook regionale actoren. Ze werden deels betaald door Vlaanderen en zijn intussen ingekanteld in het Gemeentefonds. Ze zijn vooral door de steden betaald, zelfs deels met subsidie van de provincie voor projecten of opdrachten. Ook dat zijn vooruitgeschoven posten voor wat de cultuurspreiding betreft. Een regionaal cultuurbeleid kan niet worden vormgegeven zonder die formele spelers te erkennen en een plaats te geven. Hij vraagt om dat mee in overweging te nemen. Hij wil een ontwerp van decreet tot stand zien komen dat over cultuurspreiding, participatie en creatie gaat.

Het budget van 63 miljoen euro omvat enkel de provinciale middelen. Ook de andere middelen moeten verdisconteerd worden, anders is dat niet te heroriënteren en kunnen er geen nieuwe doelstellingen op worden gezet.

Overal zitten er provinciale cultuurdiensten in centrale administraties. Als men accenten legt op het regionale aspect en er zijn medewerkers met competenties ter zake voorhanden, dan lijkt het niet zinvol om die mensen centraal in te schakelen. Veel beter is hen decentraal in te zetten, waar er noden zijn en initiatieven kunnen groeien. Dat kan het regionale cultuurbeleid versterken en de intergemeentelijke samenwerkingen, een aantal A-centra en overkoepelende structuren die mogelijk nog moeten worden opgericht, wind in de zeilen geven om het regionale cultuurbeleid vorm te geven.

Hetzelfde geldt volgens Bart Caron ook voor wat er op het vlak van participatie en sociaal-cultureel werk gebeurt. Zo is de Bolwerk-werking in zijn regio een volkomen vernieuwende insteek inzake sociaal-cultureel werk. Ze is regionaal georganiseerd. De provincie ondersteunt de werking wel maar dergelijke organisaties vallen tussen wal en schip. Innovatieve initiatieven die de grenzen neerhalen tussen sociaal-cultureel werk, participatie en kunsten bereiken wel nieuwe jonge doelgroepen. De spreker vraagt de minister om gericht op zoek te gaan. De provincies hebben een aantal traditionele historische initiatieven kansen geboden, en tegelijk hadden ze een neus voor wat tussen de gemeente en de Vlaamse overheid viel op te pikken. Als die initiatieven nog niet opgelijst zijn, dan raadt de spreker de minister ten stelligste aan dat alsnog en in eerste instantie te doen. Het gaat onder meer ook om kleine festivals in diverse genres.

Met betrekking tot participatieprojecten die in het Participatiedecreet ondergebracht zijn, wil Bart Caron hetzelfde doen. Bijna al die initiatieven zijn regionaal van aard, omdat ze doelgroepgericht zijn en geënt zijn op sociale achterstand van mensen. Is het niet beter meteen de beweging door te zetten en ook die projecten te betrekken en een plek te geven? Het respectieve decreet moest er inhoudelijk aandacht aan geven, maar ze passen in het regionale kader. Hij vraagt om ze ook mee te nemen.

De erfgoedconvenants, de regionale musea en de erfgoedconsulenten integreren een schat aan competentie. Dat is niet meteen zo als het om de beleidsmatige aspecten gaat, maar wel in de praktijk. Ze blijven wellicht in het Erfgoeddecreet, maar hun opstelling is eigenlijk regionaal. Het lid vreest voor een grote versnippering met de erfgoedconvenants, A-centra in de cultuurcentra, de regionale musea; en daartussen lopen ergens de erfgoedconsulenten en zijn er intergemeentelijke samenwerkingen voor cultuuraanbod en communicatie. Bart Caron vraagt zich af hoe dat allemaal op elkaar geënt moet worden en ziet daarom liever dat al die dingen effectief een kader krijgen. Het lid vermeldt dan terloops nog de intergemeentelijke onroerende erfgoeddiensten, met een werkingsterrein dat heel nauw aansluit bij die van de erfgoedconvenants en die

ook decretaal verankerd zijn. En er zijn nog kapstokken die te maken hebben met het brede cultuurveld. Het lijkt hem een ideaal moment om minstens een deel van de versnippering op te lossen.

Een dergelijke structuur kan een uitweg en een startpunt bieden voor jonge en semiprofessionele kunstenaars die in het Kunstendecreet geen mogelijkheden hebben. Vlaanderen kan wel mee aansturen en het kader ontwikkelen. Er kunnen vanuit Vlaanderen delen centraal worden aangestuurd en delen kan Vlaanderen overlaten aan regionale werkingen.

Bart Caron waarschuwt de minister ook dat hij dreigt een hele rist nominatim subsidies te moeten inschrijven in de begroting. Daarbij zullen zonder meer vragen rijzen over wie waarom al dan niet een nominatim subsidie kreeg en waarom anderen moeten aankloppen bij het Kunstendecreet of het Erfgoeddecreet. Na twintig jaar orde in het cultuurbeleid wordt de wanorde weer binnengehaald. Ook het gelijkheidsbeginsel zal in vraag gesteld worden. Er is een perspectief nodig om dat anders op te lossen.

Bart Caron sluit zich nog aan bij de visie van Jan Durnez. Westflandrica hoort niet in Kortrijk thuis. Het gaat daarbij enkel om het gebouw, het Tolhuis. Er is onmin tussen de provincie en de stad Brugge over het gebruik ervan. Ook voor de spreker is de keuze simpel: ofwel wordt het toegevoegd aan het provinciale archief en dan is er op een centrale plaats een goed ontwikkeld archief, ofwel komt het bij een andere structuur terecht. Het lid stelt dat de expertise voor een provinciale erfgoedbibliotheek ter plaatse ontbreekt. Het is een kunstmatige situatie die hij betreurt. Dat geldt niet voor Be-Part, besluit hij. Daar is er een logica vanuit de visie op innovatieve kunst en de ontwikkeling van Buda.

2.7. Cathy Coudyser

Cathy Coudyser benadrukt dat de afslanking van de provincies geen besparing tot doel heeft, maar de versnippering wil aanpakken. Men wil zowel de cultuur- als de erfgoedsector nog meer kansen bieden om te professionaliseren. De oefening is moeilijk omdat er heel wat samenvalt, maar er is een cadans ingezet met meer intergemeentelijke samenwerking. Op het vlak van erfgoed ziet ze alvast goede voorbeelden. Met het oog op een gebiedsgerichte werking moet er sprake zijn van een natuurlijk gevormde en historisch gegroeide eenheid waar men inzake cultuur en erfgoed een regio met een heel eigen uitstraling krijgt. Daar kan men nieuwe impulsen geven. Er zijn heel wat bouwstenen op het terrein. Er is de cultuurspreiding waarvoor de oefening loopt. Er zijn intergemeentelijke samenwerkingen en kunsteninstellingen die een extra opdracht krijgen om ook bovenlokaal jonge kunstenaars kansen te bieden en er zijn cultuurcentra die lokaal werken maar tegelijk ook bovenlokaal aanwezig zijn.

Er is een heel traject afgelegd inzake de overdracht van instellingen. Het overleg heeft zijn plaats gekregen en loopt nog. Volgens Cathy Coudyser blijft de grote vraag hoe de andere waardevolle taken die de provincies vervulden, ingekanteld kunnen worden met de gedeelde principes in het achterhoofd. Zo mogen er geen nieuwe structuren worden gecreëerd. Alles moet worden ingepast in de bestaande decreten. Met het Erfgoeddecreet heeft men de kans om dat in één beweging te doen. Dat de bovenbouw daarin wordt meegenomen, lijkt haar een goede zaak. De steunpunten kunnen heel wat taken opnemen. Het is nodig om goed uit te maken wat de waardevolle projecten op het terrein zijn. Een inventaris is zinvol. Dan is het zaak om na te gaan wat voor welke regio van belang is, aan de hand van een beeld van de socio-economische evolutie daar. Elke burger in een bepaalde straal moet aan cultuur- en erfgoedparticipatie kunnen doen. Een mooie spreiding over heel Vlaanderen is het doel.

Ook naar de organisatie van het personeel moet worden gekeken met een open blik. In de regio's zijn consultants nodig die de noden en de omgeving goed kennen. Ze moeten over de nodige expertise beschikken inzake cultuur of kunstenwerking.

Een ander uitgangspunt is administratieve eenvoud. Zo weinig mogelijk administratieve rompslomp geeft ruimte om te coachen, te begeleiden, in het werkveld te staan en goede voorbeelden te ontdekken die dan kunnen worden geëxtrapoleerd naar andere regio's.

2.8. Caroline Bastiaens

Caroline Bastiaens is blij met de open houding van de minister en de welwillendheid om toelichting te geven in een lopend proces. Dit is een risico net zoals de hele operatie een enorme uitdaging is.

Er is nog werk voor de boeg en verdere informatie is altijd welkom. De discussie over wat sociaal-cultureel werk al dan niet kan betekenen, ziet het lid graag ten gronde voortgezet.

Men moet zich bewust zijn van de regionale verschillen. De eigenheden van de regio's moeten een rol kunnen spelen. Dat is moeilijk, zeker tegen de achtergrond van onder meer het gelijkheidsprincipe. Regelgeving is dan niet evident, maar om impact te hebben op de sector, is ze wel essentieel.

Intergemeentelijke samenwerking is een algemeen aanvaard principe maar dan moet men weten hoe dat omschreven wordt. Er zijn decreten die aangeven wat het inhoudt, maar deze zijn niet op maat van de sector geschreven. Caroline Bastiaens acht het raadzaam om samen na te denken over wat men precies bedoelt als het gaat over de spontaan doorheen de tijd gegroeide samenwerkingsverbanden tussen gemeenten. Ze hebben een eigen dynamiek en dat is ook nodig. Tegelijk zijn er ook al wat regionale samenwerkingsverbanden op het vlak van cultuur en erfgoed. Ze liggen dicht bij elkaar maar tegelijk ook weer niet. Dat noopt tot voorzichtigheid.

Met het algemene principe van de warme overdracht is Caroline Bastiaens bijzonder blij. De minister huldigt dit principe en ook de ontvangende besturen zullen proberen om het op deze manier aan te pakken. Organisaties mogen niet het slachtoffer worden van bestuurlijke wijzigingen. Ze is het daarmee eens. De minister heeft dat echter in zijn presentatie genuanceerd door te stellen dat men inzet op continuïteit maar dat niet alles voor eeuwig is. Voor het overgangsjaar 2018 wil de minister alvast continuïteit garanderen. Op een ander niveau is ook 2019 volgens Bastiaens een overgangsjaar. Het lijkt haar ten aanzien van de betrokken organisaties goed om beide jaren in een gelijk spectrum te beschouwen.

Op de provinciale bibliotheeksystemen zijn nominatieve bedragen geplakt. Hoe definitief is dit voor de minister? Caroline Bastiaens heeft begrepen dat er intussen meer kennis van zaken is die nuancering raadzaam maakt.

Wat betreft investeringen en niet toe te wijzen kosten begrijpt het lid de moeilijkheidsgraad van de oefening wel, maar ze stelt dat er investeringsmiddelen zijn en ook onderhoudsinvesteringen. Zijn deze mee verrekend bij de investeringen of de niet-toewijsbare kosten? Hoe worden die dan herverdeeld?

Met betrekking tot de instellingen die aan Vlaanderen worden overgedragen en meer specifiek het jeugdcentrum Hanenbos vraagt ze informatie over de daaraan toegewezen budgetten.

Er zijn verschillen in wat wordt overgenomen qua personeel, patrimonium en collecties. Er moet volgens Caroline Bastiaens aandacht gaan naar de vragen of en hoe de collecties zijn omschreven. Het is gemeengoed en de publieke overheden hebben een traditie in het omgaan daarmee. In de overdracht is het cruciaal dat men dat ook als dusdanig blijft beschouwen. Ze vraagt of de minister deze mening deelt. De structuren moeten zo worden opgezet dat de collecties aanvoelen als iets van iedereen. Ze vraagt de visie van de minister hierop.

Wat betreft het personeel is verwezen naar minister Liesbeth Homans. Dat begrijpt Caroline Bastiaens als het gaat om personeel dat vanuit de provincies naar Vlaanderen gaat. Met de lokale besturen ligt het anders. Welke regierol of coachingrol neemt de minister daarin op? Timing en communicatie zijn cruciaal.

Voor Bulskampveld acht ze de keuze terecht om de opdracht aan het Centrum Agrarische Geschiedenis te geven. De vraag van de studie betreft de middelen die een zekere ontsluiting moeten garanderen.

Elke provincie heeft zo zijn eigenaardigheden. Ze geeft de voorbeelden van de debuutprijs die uitgereikt wordt op de Boekenbeurs en het Vredescentrum. Ze vraagt wat er zal gebeuren met deze zaken.

Ze begrijpt de houding van de minister inzake nieuw beleid en de bovenbouw. Dikwijls is de afstand tussen provincies of regio's en Brussel te groot en zijn er bestaande organisaties die een rol kunnen opnemen als bovenbouw. Voor de bevoegdheid Jeugd zijn er De Ambrassade, VVJ en Formaat. Ze bereiden zich voor op de toekomst. Het kan niet de bedoeling zijn dat men dan alles weer gaat opsplitsen per regio. Dan is alles een maat voor niets geweest.

3. Antwoorden van minister Sven Gatz

Minister *Sven Gatz* geeft uitleg bij de verdeling van het bedrag van 63 miljoen euro, in het bijzonder voor wat betreft Cultuur. Het aandeel dat naar Vlaanderen gaat, is zo goed als geoormerkt. Alles wordt in het kader van de continuïteit ingepast. Op korte termijn is de overdracht verzekerd, maar niemand kan voorspellen hoe het toekomstige regionale beleid van de Vlaamse Regering eruit zal zien over drie jaar. Evoluties zijn niet uit te sluiten. De inkanteling van de middelen in de begroting voor Cultuur is een goede zaak die een grote mate van zekerheid meebrengt.

Voor de gemeenten gaan de middelen effectief naar het Gemeentefonds op het conto van de betrokken gemeenten. Ze zijn niet geoormerkt. Het lijkt nogal wies dat een gemeente niet een instelling overneemt om ze een jaar later af te schaffen. Het kan in theorie, maar er is voldoende gepeild naar de engagementen van de overnemende gemeenten.

De minister gaat in op het interne beheer van de overdracht. De transitieteams zijn operationeel en komen op geregelde tijdstippen samen. Men bekijkt hoe de VVP kan participeren in de stuurgroep. Ofwel komt deze mee aan boord, ofwel zullen de best mogelijke en veelvuldige bilaterale contacten worden onderhouden. De organisatie wordt aan de administratie overgelaten, maar een warme overdracht veronderstelt geregelde contacten met het provinciale niveau.

De mogelijkheid van buitendiensten wordt onderzocht. Er zijn al de Vlaamse administratieve centra in de geografische provincies. Er kunnen ook sommige mensen naar Brussel gaan, en andere kunnen van Brussel elders gaan werken. Het is zaak om dat goed in kaart te brengen, mede in functie van de standplaats en in functie van het syndicaal overleg en de nieuwe organisatie van de dienst.

Het is niet de bedoeling de mensen het leven zuur te maken en de minister wil de nieuwe structuur snel operationeel zien.

De synergie tussen Mu.ZEE en het KMSKA moet worden gesitueerd in het kader van de logica die in het Erfgoeddecreet gehanteerd wordt. De versterking van erfgoedgemeenschappen wordt aangemoedigd. Het gaat niet louter om de kern van vrijwilligers of semiprofessionelen die in een regio actief zijn als motor, al dan niet gelinkt aan een middelgrote of grote instelling. Het gaat ook om de samenwerking tussen erfgoedinstellingen zelf. Mu.ZEE blijkt interessant want twee grote erfgoedinstellingen zijn geïnteresseerd in samenwerking. De samenwerking met het KMSKA weegt zwaarder omwille van het gros van de collectie en de inhoudelijke raakvlakken. Het hoeft daar echter niet bij te blijven. Aan het KMSKA is gevraagd om ook in Antwerpen een soort van samenwerkingspact te overwegen en uit te werken dat aangeeft hoe ze ter plaatse beter kunnen samenwerken. Er is een tijdscesuur die als grenswaarde kan gelden voor het collectiebeheer, maar die is niet waterdicht. Hoe de effectieve samenwerking tussen Mu.ZEE en het KMSKA eruit zal zien, is nog niet duidelijk. Dat is in voorbereiding, net als heel wat overdrachten die spelen tussen andere erfgoedspelers. Het is de inhoud die telt. Wat Mu.ZEE doet, is bekend, net als de plannen van de stad. Voorts is duidelijk wat de eigen plannen inhouden en wat de visie is op mogelijke samenwerking tussen beide musea.

Alle aspecten in de beleidsbrief met betrekking tot het erfgoed, de provinciale archieven, de provinciale depotwerking en de links met de amateurkunsten moeten samen gelezen worden. Er is meer dan alleen de overdracht, die het onderwerp is van deze gedachtewisseling.

Wat betreft het ontwerp van decreet over het regionale cultuurbeleid, moet 2017 worden beschouwd als het jaar van voorbereiding voor de overdracht. In het voorjaar verwacht de minister al een eerste versie op papier. Er zijn dan een tweetal maanden nodig om fijner af te stemmen. In maart wil de minister met de sector consultatierondes houden en eind april zou men dan heel dicht bij een concept van tekst moeten zijn.

De minister vermeldt nog dat de overdracht van de verschillende provinciale instellingen op Brussels grondgebied naar de Vlaamse en de Franse Gemeenschapscommissie veel moeilijker verliep dan de overdracht die voorligt. Het heeft nadien nog enkele jaren geduurd voor alles op zijn plaats viel. Er moet dus tijd overheen gaan.

In 2018 zou de effectieve overdracht gebeuren. De eerste doelstelling van het nieuwe ontwerp van decreet is een juridisch kader te bieden voor wat voordien van een andere overheid was. Dit biedt zekerheid. Het regiobeleid en de cultuurspreiding zullen dan eerder in 2019 samenkomen. De minister stelt dat er een keuze moet worden gemaakt. Men kan alles overnemen en in een regiodecreet inschrijven. Dit heeft de minister beloofd. Hij stelt dat men dat zeker van hem mag verwachten. Daarnaast kan men de memorie van toelichting breder maken en bekijken wat de bestaande elementen van een regionaal cultuurbeleid zijn in de andere sectoren en er eventueel nog een derde luik rond de cultuurspreiding aan toevoegen. Alles in één nieuw ontwerp van decreet vatten, is te moeilijk. Het kan wel allemaal parallel verlopen. Minister Sven Gatz focust de doelstelling daarom in eerste instantie op een veilige overdracht. Zo ontstaat een nieuwe realiteit zonder de provinciale schakel en het is duidelijk dat er een nieuwe schakelfunctie nodig is. Hij wil overwegen of er een visienota naast het ontwerp van decreet moet komen of dat alles eerder wordt samengebracht in de memorie van toelichting.

De discussie heeft de minister geïnspireerd om na te denken over het niet-gebiedsdekkende element van het regionale cultuurbeleid. Dit is gekoppeld aan de vraag van Jean-Jacques De Gucht over de concentratie in de Vlaamse ruit. Die beleidskeuze moet worden gemaakt, maar het blijkt niet de bedoeling om alles daar te doen verdwijnen als in een zwart gat. Juist om het evenwicht te behouden, zijn er soms nieuwe initiatieven ingericht in bijvoorbeeld de provincies Limburg en West-Vlaanderen. Er moeten keuzes worden gemaakt over gebiedsdekking en de minister is bereid daarover na te denken. Hij wil dan niet telkens ondervraagd worden over de kwestie waarom niet alles gebiedsdekkend is.

Minister Sven Gatz vat samen dat hij ten volle beseft dat er veel meer werk is dan de overdracht alleen. De overdracht is niet eenvoudig, met de perspectieven van het nieuwe regiodecreet en het nieuwe regionaal cultuurbeleid en daaraan gekoppeld de cultuurspreiding en de gebiedsgerichte werking. Al deze aspecten liggen de minister na aan het hart. Hij wil ze allemaal aan elkaar koppelen in een gefaseerde uitrol.

Er moet nog worden beslist wie in de taskforce zal zetelen voor Limburg. Er komt een gezamenlijk overleg tussen de provinciegouverneur, de gedeputeerde van Cultuur en de minister. Vanuit Vlaanderen wordt er voorzien in een ambtenaar die wordt vrijgemaakt om het cultuurplan in de steigers te zetten. Wat in die zin zal gebeuren, komt in een aparte bespreking aan bod. Ook de termijn is daar van belang. De relatie van Z33 ten opzichte van het hele cultuurplan moet worden uitgeklaard. De organisatie zal een sterke motor zijn, maar kan het plan niet alleen dragen. Dit hoeft ook niet volgens de minister. De UiTPAS beschouwt hij niet als deel van het Limburgse cultuurplan. Dat slechts één gemeente daarop intekende, vindt de minister jammer, maar het is niet de verantwoordelijkheid van de minister van Cultuur. Het aanbod is er en de gemeenten beslissen zelf over de instap. De verankering van de UiTPAS is fijnmazig genoeg om meteen ook de minder gegoede cultuurparticipant te begeleiden. De minister staat ervoor open om dat samen met het cultuurplan Limburg verder uit te rollen.

De uitleendienst blijven behouden bij de provincies.

Er zijn in de overdracht geen gevallen bekend waar het gebouw in eigendom blijft van de provincie. Alles komt mee. Het Tolhuis blijft echter wel provinciaal omwille van het feit dat er in het Tolhuis nog andere provinciale diensten zijn ondergebracht. De Raad van State stelde dat initiatieven overgenomen mogen worden en dat het bijhorende gebouw mee kan worden overgenomen in zoverre dat noodzakelijk is om de aanwezige culturele functie erin te exploiteren. Het Tolhuis blijkt niet dekkend qua aantal vierkante meter voor het archief. De minister neemt de respectieve bezorgdheid mee en zoekt een kwaliteitsvolle landingsplek voor de collectie Westflandrica.

In verband met de vraag over de provinciale opcentiemen verwijst minister Sven Gatz naar de Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering en Stedenbeleid.

Het optimaliseren van de samenwerking binnen de erfgoedsector, is een bekommernis die de minister deelt. Hij verwijst naar de filosofie van het Erfgoeddecreet en hoe dat wordt aangemoedigd. Men hoopt dat ook financieel te kunnen bevorderen.

De rol van de bovenbouw illustreert de minister met een voorbeeld. Er is gepraat met het Forum voor Amateurkunsten om te zien welke rol het inzake prijzen en wedstrijden kan spelen. De debuutprijs voor literatuur in de provincie Antwerpen is gekoppeld aan de Boekenbeurs en dus meent de minister dat het goed is dat

die blijft bestaan. Zo zijn er vele beslissingen in het verschiet, steeds met de invalshoek hoe het kan worden voortgezet.

De opmerkingen over Buren bij Kunstenaars neemt de minister mee in het kader van de problematiek van grensoverschrijding.

Wat betreft het kampeermateriaal, is de bedoeling om de tenten oordeelkundig te laten inkantelen. Operationeel kan dit lukken in 2017, maar formeel wordt de overname pas een feit in 2018. De voorbereidingen zijn getroffen.

De vraag werd gesteld wat er zal gebeuren met de collecties van musea die overkomen naar Vlaanderen. Als een museum eigenaar is van de collectie en de instelling komt over naar Vlaanderen, dan gaat alles mee naar de overnemende overheid. Dit is de regel. Sommige collecties zijn stedelijk en moeten in die handen blijven. Dat is voor de minister geen punt. Het kan wel zijn dat ze binnen een samenwerking met een ander museum wel eens reizen. Dit is een element van het Erfgoeddecreet. Voorts zijn er nog enkele kwesties op te lossen met betrekking tot schenkingen waarbij het wel duidelijk is dat iets niet van de overheid is. Daar geldt het algemene beleid om collecties zo publiek mogelijk te maken. Als men de lokale binding behoudt, betekent dat niet dat een werk ook permanent daar blijft.

Wat betreft de budgetlijn over het bibliotheeksysteem en de respectieve bedragen voor de zogenaamde exitkosten, is alles nog aan verandering onderhevig. Er kan nog een daling komen, ingevolge de reorganisatie in het eengemaakte systeem. De andere bedragen zijn niet meer vatbaar voor verandering.

De minister onttrekt zich niet aan de personeelsproblematiek, maar stelt wel dat alles wat met het statuut en het pensioen te maken heeft en collectief geregeld wordt in het kader van de hele overname, onder de bevoegdheid van minister Liesbeth Homans valt. De standplaats valt onder de bevoegdheid van de secretaris-generaal. Het is niet de bedoeling om de mensen van het kastje naar de muur te sturen.

Voor minister Sven Gatz is de inzet van de hele operatie de evolutie in Vlaanderen van een een-op-eencultuurbeleid naar regionale samenwerkingsverbanden. Het resultaat is nog niet gebiedsdekkend, maar er wordt al een nieuw beleidskader geschapen. Er zijn normaal gezien voldoende middelen voorhanden en die kunnen nog gunstig evolueren. Impulsen zijn mogelijk. Het is mogelijk dat het wat rommelig wordt, maar het hoeft volgens de minister geen twintig jaar te duren vooraleer dat in een beleidslijn terechtkomt en er orde komt. Essentieel is het evenwicht tussen het beleid en de zaken die gestuurd en gesteund kunnen worden via middelen en coaching en de dingen die ontstaan op het terrein.

Bart Caron merkt nog op dat hoe meer er ad hoc beslist en opgelost moet worden, hoe moeilijker het wordt om een beslissing te verdedigen op termijn, aangezien die altijd wel onder vuur komt te liggen.

Yamila Idrissi stelt dat de bezorgdheid over het oormerken van middelen die naar de gemeenten gaan, een oprecht gegeven is. Het baart haar zorgen dat de middelen in het Gemeentefonds verdwijnen. Het is een reëel gevaar voor middelen die aan cultuur toebehoren. Ze begrijpt dat de minister een medestander is om zoveel mogelijk middelen naar cultuur te laten vloeien, maar toch hamert ze op het belang.

Wat betreft Mu.ZEE hoopt Yamila Idrissi dat de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media ook bij de beslissing over een partner betrokken wordt.

In de complexe operatie rond het nieuwe ontwerp van decreet over het regionale cultuurbeleid ziet ze vier lijnen die bijna parallel moeten verlopen: de provinciale overdracht, het ontwerp van decreet regionaal cultuurbeleid, de beleidsbepalingen uit de beleidsbrief en het ruimere plaatje. Er is ongeveer een jaar tijd voor. Het lijkt haar goed om een overzichtelijke tijdstabel op te maken om de opvolging te vergemakkelijken. Tot slot vraagt ze om hoorzittingen met de stakeholders.

Minister *Sven Gatz* stelt dat de meningen verschillen over het oormerken.

Mu.ZEE krijgt zijn zeg, evenals de stad Oostende die voor de helft het beheer in handen heeft. Ook met de curator worden gesprekken gevoerd om de grootst mogelijke tevredenheid te bewerkstelligen en een coherent beleidsperspectief te bieden voor Mu.ZEE.

Wat betreft de timing gaat de minister niet verder in detail na april 2017 omdat het de facto niet eenvoudig is om de timing aan te houden. Die is er wel, maar de minister acht het al concreet genoeg en is steeds bereid om vragen te beantwoorden.

Bart CARON,
voorzitter

Caroline BASTIAENS
Yamila IDRISSE,
verslaggevers

Gebruikte afkortingen

BBC	beleids- en beheerscyclus
FOV	Federatie van Organisaties voor Volksontwikkeling
ICT	informatie- en communicatietechnologie
KMSKA	Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen
M HKA	Museum van Hedendaagse Kunst Antwerpen
Mu.ZEE	Kunstmuseum aan zee
OCE	Overleg Cultureel Erfgoed
oKo	Overleg Kunstenorganisaties
VAi	Vlaams Architectuurinstituut
VVBAD	Vlaamse Vereniging voor Bibliotheek, Archief en Documentatie
VVC	Vereniging Vlaamse Cultuur- en gemeenschapscentra vzw
VVJ	Vereniging Vlaamse Jeugddiensten en -consulenten
VVP	Vereniging van de Vlaamse Provincies
VVSG	Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten
vzw	vereniging zonder winstoogmerk